

LETRES I MOLÈCULES

**Ciència, tecnologia
i humanitats a la
literatura catalana**

Malgrat ser una cosa tan recent i de connotacions tan revolucionàries, de seguida la informàtica adquirí estatus de clàssic. Per a ell l'ordinador deixà de ser una joguina màgica, il·lusionant i tot, i seria per sempre més un estri imprescindible de la vida pràctica. I això que encara no es parlava d'internet.

Francesc Fontbona,
La campana de vidre (2019)

ENGINYERIA

Càtedra
Pompeu Fabra

upf.

Clica la icona i el text s'encongeix fins a quedar reduït a una petita teranyina. Veient l'aranya allà arrupideta al costat de la barracuda netejapantalles, el lloro de l'horòscop, el cargol bavejasentències i tota la fauna, es diu que ja no li ve d'una bestiola més a l'escriptori i, amb un sospir resignat, es força a centrar-se en la feina. Tot just comença a revisar el correu electrònic, quan un imperatiu truc d'artells li fa aixecar la vista cap a la porta i, sense temps de dir res, es troba en Tomàs Rull assegut al davant. Té pressa i va al gra: el Consell de Govern finalment ha donat llum verda a la nova plaça de professor titular i, per qüestió de paritat, han de posar dues dones al tribunal.

Carme Torras,
Enxarxats (2017)

ENGINYERIA

Càtedra
Pompeu Fabra

upf.

També podríem estendre'ns en un altre automatisme, que és pròpiament de la nostra època: la robòtica, esfera de coneixement inquietant, que és el de la rebel·lió de l'artifici, de la màquina dotada d'autonomia pensant i actuant.

Joan Perucho,
Els jardins de la malenconia (1992)

ENGINYERIA

Càtedra
Pompeu Fabra

upf.

La Laia va entrar a l'habitació fosca, il·luminada només per la brillantor intermitent de les pantalles. Al centre, un servidor massiu bategava amb la potència d'una màquina inconeguda. Els seus dits lliscaven ràpidament sobre el teclat mentre accedia als arxius encriptats. Una intel·ligència artificial, desenvolupada en secret, processava petabytes de dades a una velocitat inimaginable. De sobte, un missatge aparegué a la pantalla: "Error: Anomalia detectada". Els batecs del cor de la Laia s'acceleraren. La IA havia descobert alguna cosa. Un secret amagat entre els algorismes, una veritat perillosa que algú estava disposat a matar per mantenir oculta. Només tenia una oportunitat per desxifrar el misteri abans que ells la trobessin.

ChatGPT-4o (2024)

ENGINYERIA

Càtedra
Pompeu Fabra

upf.

L'ordinador simula el naixement dels estels

L'ordre matemàtic simula el món real, crea un altre món —de càlcul, i mental— regit per lleis exactes, hipòtesis, models: en un ordinador reneixen els estels com fa tants anys nasqueren, en brous primordials.

I som com creadors!: veiem a la pantalla un món tot just nascut. Una galàxia qualla, es formen els estels —i tot sota control! I regulem el temps i dominem el sol, i musiquem i tot la còsmica rondalla! —fins que el flux elèctric, de cop i volta, es talla.

David Jou, *El color de la ciència* (1990)

ENGINYERIA

